

ADVIES

2009-028

30 juni 2009

Klacht school creëert geen veilige omgeving voor leerling met beperking, onjuiste wijze van verwijdering leerling

School creëert volgens klagers geen veilige omgeving voor leerling met beperking en leerling wordt op onjuiste wijze van school verwijderd.

De Commissie stelt vast dat de school bezig was met een crisisplaats op een andere school voor de leerling. Bij klagers was kennelijk de indruk ontstaan dat de leerling van school werd verwijderd. De Commissie is van oordeel dat er sprake is geweest van miscommunicatie tussen beide partijen en ziet echter geen aanleiding om dit deel van de klacht gegrond te verklaren, daar klagers zelf ook vrijwel elk contact met de school uit de weg zijn gegaan. De Commissie is tevens van oordeel dat de school niet nalatig is geweest in haar handelen en getracht heeft om het pesten van de leerling serieus aan te pakken. De school heeft veel extra inspanningen verricht om een veilige en vertrouwde omgeving te creëren voor de leerling. De school had wel eerder de grenzen moeten aangeven aan klagers en dit beter moeten communiceren.

De Commissie acht de klacht deels ongegrond, deels gegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Op 1 april 2009 hebben klagers een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (hierna: de Commissie) tegen CBS "De *T*" (hierna: de school) te ***.
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en de school verzocht te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij brief van 2 juni 2009 heeft mr. B.T. Brouwer, namens het bestuur hierop gereageerd.
- 1.4. Op 30 juni 2009 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Rotterdam. Klagers zijn verschenen. Namens het bevoegd gezag zijn mevrouw mr. B., de heer G. en mevrouw M. verschenen. Tevens is verschenen de heer GM.

2. Standpunt van klagers

Klagers hebben – kort zakelijk weergegeven – aangevoerd dat zij zich niet kunnen vinden in de wijze waarop de verwijdering van *A* heeft plaatsgevonden. Volgens klagers heeft de school consequent toegelaten dat *A* negatief werd bejegend, terwijl zij een beperking heeft. *A* werd regelmatig buitengesloten van klasse-activiteiten en haar gevoelens zijn verkeerd geïnterpreteerd waardoor situaties uit de hand zijn gelopen. Ook is haar geen omgeving geboden waarin zij zich veilig en thuis

voelde. Tevens stellen klagers zich op het standpunt dat de school zich onvoldoende heeft verdiept in de materie.

De Commissie merkt op dat klagers ook op schoolniveau een klacht hebben ingediend. De hoorzitting heeft op 22 januari 2009 plaatsgevonden. Op 12 maart 2009 heeft het bevoegd gezag de klacht ongegrond verklaard. Klagers kunnen zich hier niet in vinden. Klagers stellen zich op het standpunt dat er tijdens de hoorzitting onvoldoende sprake is geweest van hoor en wederhoor. Zij hebben tijdens de hoorzitting onvoldoende de gelegenheid gehad om hun zienswijze te verwoorden.

3. Standpunt van het bevoegd gezag

Namens het bevoegd gezag is –kort samengevat - aangevoerd dat de leerkrachten en de leiding van de school vanuit hun verantwoordelijkheid voor *A* alles hebben gedaan wat van hen redelijkerwijs verwacht mag worden. Bij de afhandeling van de klacht ligt de nadruk niet op de handicap van *A*, maar op het feit dat het door haar gedrag niet meer mogelijk was voor de medeleerlingen een veilig pedagogisch klimaat te scheppen. De school is ondanks alle inspanningen, handelingsverlegen geworden. Klagers hebben er uiteindelijk zelf voor gekozen om *A* van school te halen. Klagers hebben geen argumenten aangedragen die hun stellingen onderbouwen.

4. Overwegingen van de Commissie

Klagers hebben aangevoerd dat er bij de interne klacht behandeling geen sprake is geweest van hoor en wederhoor en dat zij onvoldoende de gelegenheid hebben gehad om hun zienswijze te verwoorden.

De Commissie heeft er alle begrip voor dat klagers de situatie omtrent hun dochter uitgebreid willen bespreken. Dit neemt niet weg dat een Commissie paal en perk moet stellen aan de tijdsduur van een hoorzitting. De Commissie heeft begrepen dat de hoorzitting bij het bevoegd gezag een uur en drie kwartier heeft geduurd. De Commissie acht dit tijdsbestek ruim bemeten.

De Commissie heeft voorts begrepen dat betrokkenen afzonderlijk zijn gehoord vanwege de ernst van de klacht. De Commissie merkt op dat het aan het bevoegd gezag is om een dergelijke afweging te maken.

De Commissie heeft voorafgaande aan de hoorzitting aan klagers verzocht om hun klacht nader te specificeren gelet op de hoeveelheid documenten die zijn overgelegd. Klagers hebben tijdens de hoorzitting een pleitnotitie overgelegd. De Commissie heeft deze als leidraad gebruikt bij de beoordeling van de klacht.

Klagers hebben aangevoerd dat zij zich niet kunnen vinden in de wijze waarop de verwijdering heeft plaatsgevonden. Tijdens de hoorzitting heeft klaagster aangevoerd dat zij haar dochter heeft opgehaald toen deze haar huilend opbelde dat het helemaal fout ging. Toen klaagster op school arriveerde kwam *A* in paniek de deur uitgerend. *A* ging ingedoken in elkaar zitten op het schoolplein. Volgens klaagster zei de heer GM dat het niet meer ging en dat *A* niet langer welkom was. Het gesprek ging toen onder andere over het mobieltje dat *A* bij zich had. Klaagster heeft de heer GM nadien opgebeld en gezegd dat het niet zo kon zijn dat *A* niet terug mocht komen. Volgens

de heer GM was het dan maar zo. Dit heeft zich afgespeeld op 14 oktober 2008. Volgens klagster heeft hierna nooit meer een gesprek plaatsgevonden. Klager heeft in dit kader nog aanvullend opgemerkt dat zij uiteindelijk zelf een vervangende school gevonden hebben, te weten BS O., en deze school een definitieve oplossing betrof. Volgens klager hebben zij hun andere kinderen ook van school gehaald hetgeen een reactie was op de verwijdering van *A*.

De heer GM heeft tijdens de hoorzitting aangevoerd dat er zich een incident op het schoolplein had voorgedaan. *A* moest van een meisje afgehaald worden. *A* heeft vervolgens aan de heer GM een verklaring gegeven, waarop hij heeft gezegd dat zij naar de pleinwacht moest. Dit heeft hij drie keer gezegd. Zij begon hem toen uit te schelden. Zij had opeens ook een mobieltje. Deze zijn niet toegestaan, aldus de heer GM. De moeder van *A* heeft haar toen opgehaald. Volgens de heer GM is *A* op dat moment naar beneden gelopen en werd hij uitgescholden. Hij heeft toen gezegd dat het niet meer kon. Hij heeft nooit gezegd dat zij er niet meer in zou komen. De school is bezig geweest met een crisisplaats op * B * SBO. Een en ander heeft plaatsgevonden in overleg met de heer G.. Mevrouw Brouwer heeft in dit kader aanvullend opgemerkt dat er niet is gezegd dat er tot verwijdering overgegaan moest worden. De heer GM is daartoe niet bevoegd, dat is het bestuur.

De Commissie merkt op dat zowel klagster als de heer GM beiden een andere beleving hebben over wat er is gebeurd en gezegd op het schoolplein op 14 oktober 2008 toen klagster haar dochter kwam ophalen. De Commissie zal zich derhalve op dit punt onthouden van een oordeel.

De Commissie merkt op dat het bevoegd gezag beslist of een kind wordt verwijderd. Nadat het bevoegd gezag heeft besloten om een kind van school te verwijderen, mag een kind niet direct van school worden gestuurd. In het basisonderwijs moet het bevoegd gezag eerst proberen een andere school voor het kind te vinden. Pas wanneer de basisschool kan aantonen dat er acht weken lang zonder succes is gezocht, kan tot verwijdering worden overgegaan. Als het bevoegd gezag een kind wil schorsen of verwijderen, moet het eerst overleg hebben met de ouders. Als dit gesprek niets oplevert en na eventuele bemiddeling het bevoegd gezag het besluit niet verandert, dan hebben ouders de mogelijkheid om schriftelijk bezwaar aan te tekenen. Het bevoegd gezag moet vervolgens binnen vier weken schriftelijk op het bezwaarschrift reageren.

De Commissie heeft uit de stukken niet kunnen opmaken dat het bevoegd gezag een besluit heeft genomen zoals hiervoor is omschreven.

Klagers hebben op 14 oktober 2008, de dag waarop het incident heeft plaatsgevonden, een mail gestuurd aan de heer GM dat zij een gesprek hadden bij een andere school, te weten bij de * B * SBO hetgeen ook blijkt uit de mail van 16 oktober 2008 van de heer G..

Op 17 november 2008 hadden klagers een gesprek op BS O., een school waarbij een definitieve plaatsing aan de orde was. Op 17 november 2008 kregen klagers ook het bericht dat *A* op voornoemde school van start kon gaan.

De Commissie stelt vast op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting dat de school zelf bezig was met een crisisplaats daar zij zich handelingsverlegen achtte. De Commissie heeft uit de stukken overigens opgemaakt dat *A* voor het incident op 14 oktober 2008 al enkele weken thuis heeft gezeten en dat toen al naar voren is gekomen dat de school handelingsverlegen was. Middels een e-mailbericht van 16 oktober 2008 heeft de heer G. aan klager bericht dat er binnen het samenwerkingsverband een aantal crisisplaatsen zijn gereserveerd en dat dit tijdens het gesprek met de directeur van * B *SBO nader aan de orde zal worden gesteld. De heer G. heeft tijdens de hoorzitting nog aangevoerd dat er vanaf 5 november een plek beschikbaar was. De directeur had

niets meer gehoord van de ouders. Op 4 november hebben de ouders een bericht gehad dat er een crisisplaats beschikbaar was voor heel het schooljaar.

Bij klagers was kennelijk de indruk ontstaan dat *A* van school was verwijderd. Van klagers had echter verwacht mogen worden dat zij zich hadden laten informeren over de verdere gang van zaken. Klagers zijn vrijwel direct aan de slag gegaan met het benaderen van andere scholen op eigen initiatief.

De school had volgens de Commissie contact moeten zoeken met klagers om te informeren hoe de stand van zaken was bij het zoeken naar een andere school, mede nadat er een crisisplaats was aangeboden begin november 2008 en klagers niets meer van zich hadden laten horen. *A* viel immers nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de school zolang er geen overplaatsing had plaatsgevonden.

De Commissie is van oordeel dat er sprake is geweest van miscommunicatie tussen beide partijen. De Commissie ziet echter geen aanleiding om dit deel van de klacht gegrond te verklaren, daar klagers zelf ook vrijwel elk contact met de school uit de weg zijn gegaan.

Klagers hebben nog aangevoerd dat al voor de vakantie was aangegeven dat de school dreigde handelingsverlegen te worden, hetgeen blijkt uit een email van de heer GM van 16 juni 2008. Klagers zijn hiervan indertijd niet op de hoogte gebracht.

De Commissie merkt op dat de heer GM in het voornoemde e-mailbericht gericht aan mevrouw E., Ambulant Schoolbegeleider RMPI, schrijft dat hij twijfels blijft houden of zij genoeg te bieden hebben om *A* te houden. Tijdens de hoorzitting heeft de heer GM ook bevestigd dat er twijfel bestond omdat voor de vakantie zich veel incidenten hebben voorgedaan. Volgens de heer GM is er tijdens het gesprek met klagers in april 2008 al aangegeven dat er problemen waren. Toen is er gezegd dat er voldoende vertrouwen bestond. De heer GM heeft uiteindelijk besloten een nieuwe start te willen maken met *A* in het schooljaar 2008/2009. Hij heeft hierbij goed gekeken naar de leerkracht. Dit bleek volgens hem uiteindelijk niet positief uit te vallen.

De heer GM had er volgens de Commissie verstandig aan gedaan om –behalve in april – ook kort voor de zomervakantie zijn twijfels te uiten zodat klagers niet verrast zouden worden bij de start van het nieuwe schooljaar. De Commissie voegt hieraan toe dat zij overigens geen aanleiding ziet om te twijfelen aan de deskundigheid van de heer GM en zijn uiteindelijke beslissing om *A* op school te houden in het nieuwe schooljaar 2008/2009.

Volgens klagers hebben zij diverse malen aangegeven dat *A* werd gepest. Dit probleem werd nooit serieus aangepakt. De dochter van de lerares zonderde *A* consequent uit ten opzichte van andere leerlingen in de klas.

De heer GM heeft tijdens de hoorzitting aangevoerd dat ieder signaal van pesten is gevolgd door een gesprek bij hem met de betrokken leerling en *A*. Het pesten is door de school serieus aangepakt. De Commissie is met inachtneming van de stukken en het verhandelde ter zitting van oordeel dat de school niet nalatig is geweest in haar handelen en getracht heeft om het pesten serieus aan te pakken. De Commissie acht het overigens geen gelukkige keuze om een leerkracht te plaatsen voor een groep waarin een eigen kind zit, omdat dit in conflict situaties kan leiden tot discussies over partijdigheid.

Klagers hebben verder aangevoerd dat *A* regelmatig werd buitengesloten bij klasse activiteiten zoals gymles en bezoeken aan bijvoorbeeld de bibliotheek. De heer GM heeft in dit kader aangevoerd dat er van te voren werd gezegd wat er werd gedaan. Dit is volgens hem één keer misgegaan. Klagers zijn overigens zelf ook de mening toegedaan dat het terecht is dat *A* niet mocht deelnemen aan de gymlessen nadat zij blokken en ballen had gegooid naar de leraar. Klagers vinden het echter onacceptabel dat *A* in de kleedkamer moest achterblijven omdat zij mopperde dat er blokjesvoetbal werd gespeeld. Ook is het volgens hen onacceptabel dat *A* niet mee mocht naar de bibliotheek nadat een ander incident had plaatsgevonden.

De Commissie merkt op dat *A* ondanks haar beperkingen ook moet leren gevolg te geven aan de instructies en waarschuwingen van een leerkracht. In voornoemde situaties heeft *A* dat niet gedaan, welk gedrag door de leerkracht vervolgens is gesanctioneerd. De Commissie acht deze aanpak van de leerkracht niet onredelijk. De Commissie kan zich voorstellen dat de leerkracht *A* een uurtje heeft laten zitten in de kleedkamer daar zij ook de verantwoordelijkheid heeft voor de veiligheid van andere kinderen in de gymzaal. De Commissie kan klagers overigens niet volgen in de kwalificatie van psychische mishandeling bij het kleedkamerincident.

Klagers stellen zich op het standpunt dat er sprake is van verkeerd interpreteren van gevoelens waardoor de situatie uit de hand is gelopen. Klagers hebben in dit kader onder andere aangevoerd dat de school de adviezen en tips vanuit het begeleidingsplan niet heeft opgevolgd. Ook ontbrak er een handelingsplan dat door alle partijen was goedgekeurd.

Klagers hebben volgens de Commissie hun standpunt omtrent het niet opvolgen van tips en adviezen niet onderbouwd met concrete voorbeelden. De Commissie merkt hierbij op dat klagers zelf hebben aangegeven dat de tips en adviezen voornamelijk van mevrouw E. afkomstig waren. Uit het verslag dat is gemaakt tijdens de hoorzitting bij het bevoegd gezag, heeft de Commissie niet kunnen opmaken dat mevrouw E. ook de mening is toegedaan dat de school haar tips en adviezen niet heeft opgevolgd. Met betrekking tot het handelingsplan merkt de Commissie op dat zij heeft vastgesteld dat dit niet is opgemaakt. Gebleken is dat er veel tijd is besteed aan het aanpassen van het begeleidingsplan.

De Commissie heeft vastgesteld dat klagers meermalen hebben aangegeven dat door de school consequent werd teruggegrepen naar niet te diagnosticeren ODD, terwijl er sprake was van PDD-NOS. Mevrouw E. heeft tijdens de hoorzitting bij het bevoegd gezag aangevoerd dat het voor de begeleiding van *A* niet uitmaakt of er sprake is van ODD of PDD NOS als de begeleiding eenduidig is. Bij ODD wordt wel minder aan de relatie gewerkt, aldus mevrouw E.. Op verzoek van klagers heeft mevrouw E. gewerkt aan informatieverstrekking over PDD NOS aan het team. Ook heeft zij regelmatig gesprekken gehad met de heer GM hoe hij aan de teamleden voorbeeldgedrag moest tonen. De heer GM heeft tijdens voornoemde hoorzitting aangegeven dat er teamscholing heeft plaatsgevonden, de IB' er scholing heeft gevolgd en dit heeft teruggekoppeld naar het team en de leraar zelfstudie heeft gedaan op internet. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen kan de Commissie klagers niet volgen in hun standpunt dat de leerkrachten zich onvoldoende hebben verdiept in de materie.

Voor zover ouders hebben aangevoerd dat de school geen veilige en vertrouwde omgeving heeft aangeboden aan *A*, overweegt de Commissie als volgt.

Naar het oordeel van de Commissie is de school heel ver gegaan om aan de wensen van klagers tegemoet te komen. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting volgt dat de school veel extra inspanningen heeft verricht om een veilige en vertrouwde omgeving te creëren voor *A* zoals:

- het tijdig informeren van *A* door de leerkracht als zij iets gingen doen en uitleg over wat er werd verwacht;
- de inzet van twee leraren tijdens gymles;
- een eigen werkplek op de gang;
- in geval van problemen kon zij haar verhaal kwijt aan de directeur en/of andere leerkrachten;
- voorlichting in de klas;
- een directe aanpak in geval van pestgedrag naar *A* toe etc.

De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat klagers te hoge verwachtingen hebben gehad van de school en gaandeweg steeds meer van de school zijn gaan eisen. De school heeft echter ook grenzen aan hetgeen er van hen verlangd kan worden. Doordat de school dit niet duidelijker gecommuniceerd heeft, is er onduidelijkheid ontstaan bij klagers. De school had eerder de grenzen moeten aangeven aan klagers en dit beter moeten communiceren. Dit doet evenwel niet af aan het oordeel van de Commissie dat de school met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid maximaal rekening heeft gehouden met de specifieke belangen van *A*. De Commissie merkt daarbij op dat klagers niet altijd oog hebben gehad voor het gegeven dat de school ook de veiligheid van andere leerlingen moest garanderen.

5. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht:

- gegrond voor zover klagers hebben aangevoerd dat de ouders niet zijn ingelicht door de heer GM toen de school voor de vakantie handelingsverleggen dreigde te worden;
- voor het overige ongegrond.

6. Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag te bevorderen dat:

- in geval van twijfel of er sprake is van handelingsverlegenheid de ouders hierover worden ingelicht;
- beleid wordt ontwikkeld met betrekking tot de vraag of het wenselijk is dat een leerkracht een eigen kind in de groep heeft.

Aldus gegeven op 30 juni 2009 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede drs. R. ter Veen-Zielhuis en drs. K.M.P.A.M. Håbryka als leden, in tegenwoordigheid van mr. A.A. Jopse als secretaris.